

Rovviltnemnda i region 5

Årsrapport rovviltnemnda region 5

Forord

Formålet med denne rapporten er å formalisere og skriftliggjøre styringsdialogen mellom Klima- og miljødepartementet (KLD) og rovviltnemnda i region 5. Rapporten gir en systematisk oversikt over status for rovviltbestandene og beitenæringen i forvaltningsregion 5, og hvilke tiltak som er iverksatt.

Rapporten skal utgjøre det sentrale grunnlaget for etterfølgende styringsmøte mellom KLD og nemnda i region 5.

Rovviltnemndas rolle i rovviltforvaltninga

Stortinget har vedtatt et todelt mål for rovviltforvaltningen. Det skal både legges til rette for levedyktige rovviltbestander og for ei bærekraftig beitenæring. Rovviltnemndene har hovedansvaret for å iverksette tiltak i tråd med vedtatt nasjonal rovviltpolitikk innenfor sin region. Nemnda skal utarbeide og rullere forvaltningsplan for rovvilt i sin region.

Nemndas verktøy og virkemidler:

- Fordeling av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak
- Vedtak om kvoter for betinget skadefelling
- Vedtak om kvoter for lisensfelling og kvotejakt

Innholdsfortegnelse

Regionale bestandsmål og bestandsstatus for ulv, bjørn, jerv og gaupe.....	4
Oppnåelse av regionale bestandsmål for ulv, bjørn, jerv og gaupe i forhold til soneinndelingen	4
Ulv	4
Bjørn	4
Jerv.....	4
Gaupe	4
Status for beitenæringene	5
Sau.....	5
Tamrein	6
Tap av sau og tamrein	6
Døde rovdyr i regionen.....	6
Kvoter for lisensfelling, kvotejakt og betinget skadefelling	7
Bjørn, jerv og gaupe	7
Ulv	7
Skadefellingsvedtak	8
Forebyggende og konfliktdempende midler.....	8
Forebyggende og konfliktdempende tiltak	8
Kjøp av tjenester.....	9
Status forvaltningsplan	10
Annen informasjon og annet relevant arbeid	10
Rovviltnemndenes vurderinger av egen måloppnåelse og eventuelle behov for justeringer i deres regionale forvaltning for styrket måloppnåelse.	11
Den todelte målsettingen.....	11
Forebyggende tiltak	12
FTK- midler.....	14
Styrings- og dialogmøter	14

Regionale bestandsmål og bestandsstatus for ulv, bjørn, jerv og gaupe

Tabell 1. Oversikt over bestandsmål og bestandsstatus for familiegrupper av jerv, gaupe, bjørn og ulv. Bestandsstatus for ulv og bjørn er hentet fra siste offisielle rapport fra 2023.

Bestandsmål og bestandsstatus region 5				
	Jerv	Gaupe	Bjørn	Ulv
Bestandsmål	5	10	3	4-6 ynglinger i samarbeid med region 4. Av disse skal 3 ynglinger ha skjedd i helnorske revir ¹
Bestandsstatus	11	8	5	6,5 (hvorav 5 helnorske ynglinger)
Gjennomsnittstall familiegrupper 2022-2024	12	10		

1. Bestandsmålet er totalt antall ynglinger, der ynglinger i grenserevir mot Sverige teller med en faktor på 0,5.

Oppnåelse av regionale bestandsmål for ulv, bjørn, jerv og gaupe i forhold til soneinndelingen

Ulv

I siste offisielle bestandsrapport fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt fremgår det at det ble registrert totalt 6,5 ynglinger i 2023. Av disse har 5 ynglinger forekommet i helnorske revir og 3 ynglinger i grenserevir. Alle disse revirene har sin utstrekning innenfor ulvesona på norsk side, og bestandsmålet er derfor nådd innenfor forvaltningsområdet for ulv. Foreløpig bestandsrapport for vinteren 2024/25 (datert 11. desember 2024) viser at det så langt er påvist 3 valpekull i helnorske revir og 3 kull i grenserevir. Revirene hvor disse valpene er født har også sin avgrensning innenfor ulvesona på norsk side. Foreløpige resultater viser derfor at bestandsmålet for ulv er oppnådd innenfor forvaltningsområdet også i 2024.

Bjørn

Antallet ynglinger estimeres på grunnlag av individbestemte DNA-prøver fra hunnbjørner og den geografiske plasseringen til hver enkelt prøve. I 2023 ble det beregnet å være 5 ynglinger av bjørn i region 5. De aller fleste hunnbjørnene som er påvist gjennom DNA i region 5, har et geografisk midtpunkt som faller innenfor forvaltningsområdet for bjørn. Bestandsmålet må derfor ansees å i stor grad være oppnådd innenfor dette området.

Jerv

I 2024 ble det registrert totalt 11 ynglinger av jerv i region 5. Av disse ble 8 ynglinger påvist innenfor forvaltningsområdet for jerv. Antallet ynglinger innenfor forvaltningsområdet for jerv var dermed isolert sett tilstrekkelig for å oppfylle det regionale bestandsmålet.

Gaupe

Hele region 5 er definert som forvaltningsområde for gaupe. Dette medfører at forvaltningsområdet også inkluderer viktige beiteområder for sau og tamrein. I 2024 ble

det påvist 8 familiegrupper av gaupe i region 5. Familiegruppene fordeler seg over hele regionen. Omtrent halvparten av familiegruppene er påvist i viktige beiteområder for sau og tamrein. De resterende er påvist innenfor forvaltningsområdene for bjørn, jerv og ulv, hvor det ikke er tamrein eller småfe på utmarksbeite.

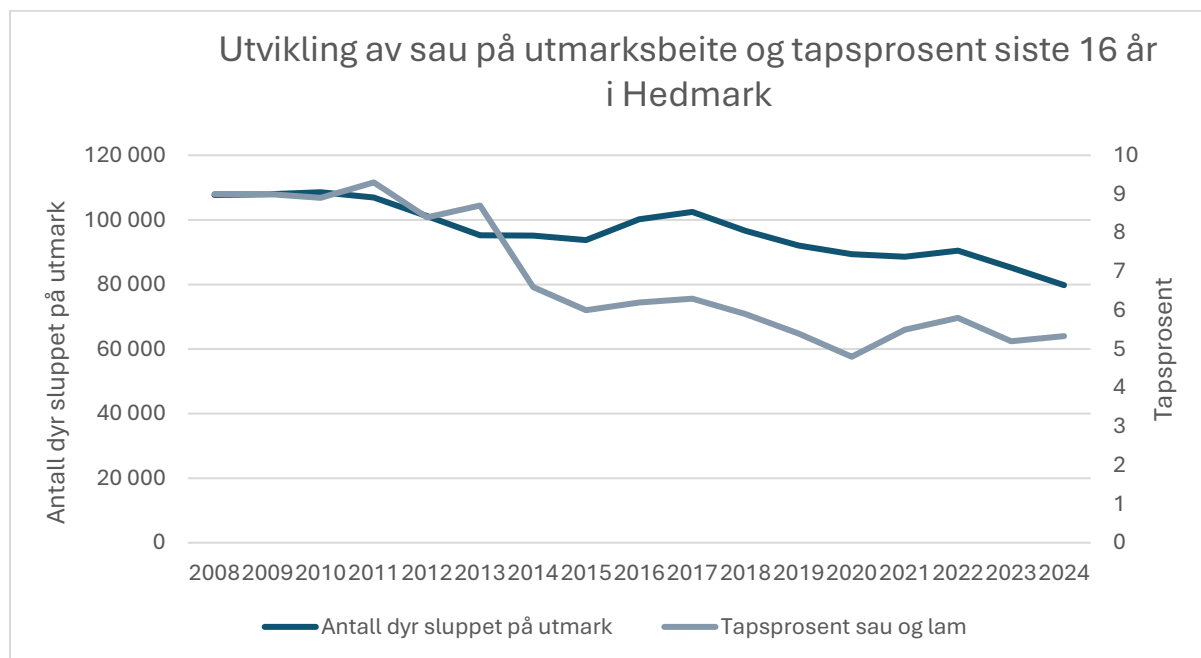
Status for beitenæringene

Sau

Beitenæringa i Innlandet er godt organisert. 94 % av dyrene som blir sluppet på utmarksbeite er organisert gjennom beitelag.

Foreløpige tall fra organisert beitebruk viser at det i beitesesongen 2024 ble sluppet 79 769 sau og lam på utmarksbeite, og av disse ble 75 519 sanket i region 5/Hedmark. (dette med forbehold om at alle søknader ikke er ferdig behandlet i kommunene). Dette er 12 026 færre sau og lam enn sluppet i 2023.

Hedmark har hatt en nedgang i sauetall de siste 10 år og en forskyving innenfor i region hvor det er sau på utmarksbeite. Tyngden av utmarksbeite er i hovedsak i Nord- Østerdalen og Ringsaker/Hedemarken.

Figur 1: Utvikling av sau på utmarksbeite og tapsprosent siste 16 år i Hedmark. Tall hentet fra NIBIO, organisert beitebruk.

Tamrein

I Hedmark finnes de sørligste samiske tamreinbeiteområdene. Svahken sijte (Elgå reinbeitedistrikt) er det eneste distriktet som beiter med rein hele året i Hedmark. Flokken består av 3000 rein i vårflokk og har seks sijteandeler i distriktet. I tillegg har Færmund sijte vinterbeiter i Hedmark.

Tap av sau og tamrein

Tabell 2. Oversikt over totalt tap av beitedyr på utmarksbeite, beitedyr omsøkt som tapt til rovvilt, beitedyr som er dokumentert/antatt tapt til rovdyr av SNO og antall beitedyr som er erstatta som tapt til rovvilt i 2024.

Påviste- og erstatta tap av sau og tamrein til rovvilt i region 5				
	Totalt tap utmark (uansett årsak)	Omsøkt som tapt til rovvilt	Dokumentert/antatt tapt til freda rovvilt	Erstatta tap til rovvilt
Sau	4 250	2981	104	2043
Rein	417	349	9	309

Døde rovdyr i regionen

Tabell 3. Oversikt over døde rovdyr fordelt på dødsårsak i region 5 i 2024

Døde rovdyr i region 5					
Årsak	Bjørn	Ulv	Gaupe	Jerv	Kongeørn
Lisensfelling	2	7	4 (kvotejakt)	34	-
Skadefelling	3	2	-	-	-
Annen irregulær avgang	-	1	-	2	-
Oppdrag SNO	1	-	-	2	-
Naturlig død/ukjent	2	-	1	-	1

Kvoter for lisensfelling, kvotejakt og betinget skadefelling

Rovviltnemndas myndighet til å vedta kvotejakt på gaupe og lisensfelling på jerv baseres på gjennomsnittstall for de tre siste års ynglinger for hver art.

Bjørn, jerv og gaupe

Tabell 4. Oversikt over fellingskvoter for bjørn, jerv og gaupe for registreringsårene 2023/2024 og 2024/2025

Oversikt over kvoter region 5						
Kvote	Bjørn		Jerv		Gaupe	
	2023/2024	2024/2025	2023/2024	2024/2025	2023/2024	2024/2025
Lisensfelling	6 ¹	6 ¹	35, hvorav 22 hunndyr	35, hvorav 22 hunndyr		
Betinga skadefelling	6	6	12	12	2	3
Kvotejakt (kun gaupe)					5, hvorav 2 voksne hunndyr	3, hvorav 1 voksent hunndyr ²

- Lisensfellingskvota på bjørn er eventuelt gjenværende kvote av skadefellingskvota. I 2023 var den gjenværende kvota 4 dyr som det ble åpnet for lisensfelling på., og i 2024 var gjenværende kvote 2 dyr det ble åpnet for lisensfelling på.
- Er påklaget og oversendt til klagebehandling i KLD.

Ulv

Tabell 5. Oversikt over fellingskvoter for ulv i 2023/2024 og 2024/2025

Oversikt over kvoter for lisensfelling og betinget skadefelling av ulv i region 4 og 5				
Kvote	2023 / 2024		2024 / 2025	
	Innenfor ulvesona	Utenfor ulvesona	Innenfor ulvesona	Utenfor ulvesona
Lisensfelling	12 ¹	14	12 ²	14
Betinga skadefelling	10		10	

- Ta ut alle individene i revirene Rafjellet, Rømskog og Fjornshøyden.
- Ta ut alle individer i revirene Boksjøreviret og Risberget/Ulvåareviret og eventuelle fjorårsvulper som går igjen i Fjornshøyden

Skadefellingsvedtak

Tabell 6. Oversikt over søknader om skadefelling, type vedtak og utfall av skadefellingsforsøk. Tillatelser inkluderer både første vedtak og forlengelser av fellingsperiode.

Oversikt skadefellings søknader region 5					
Art	Totalt antall vedtak	Tillatelser	Avslag	Antall felte dyr	Innvilget søknader i prosent
Bjørn ¹	6	4	2	3	67
Gaupe	3	2	1	0	67
Jerv	5	1	4	0	20
Ulv ²	7	6	1	2	86
Kongeørn	0	0	0	0	0

1. To fellingstillatelser hvor fellingsområdet inkluderer områder i både region 3 og region 5
2. En søknad i grenseområder mellom region 3 og region 5

Forebyggende og konfliktdempende midler

Forebyggende og konfliktdempende tiltak

Tabell 7. Oversikt over tildelinger og forbruk i prosjekt 2NV060 (FKT for region 5), fordelt på ulike mottakergrupper. Tabellen viser gjeldende budsjett, brukte midler, tilgjengelige midler og kontantbeløp for hver kategori. Totalrammen for prosjektet er kr 14 719 000, hvorav kr 14 658 549 er benyttet, og kr 60 451 gjenstår til disposisjon.

Konto/prosjekt	Prosjekt	Gjeldende budsjett	Beløp	Til disp.	Kontantbeløp
Tilskudd til kommuner	2NV060	-	1 373 861	- 1 373 861	1 373 861
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	2NV060	14 719 000	4 609 165	10 109 835	4 609 165
Tilskudd til husholdninger	2NV060	-	6 083 467	- 6 083 467	6 083 467
Tilskudd til ideelle organisasjoner	2NV060	-	2 392 056	- 2 392 056	2 392 056
Tilskudd til statsforvaltningen	2NV060	-	200 000	- 200 000	200 000
Sum		14 719 000	14 658 549	60 451	14 658 549

Kjøp av tjenester

Tabell 8. Oversikt over tildelinger og forbruk i prosjekt 2NV061 (kjøp av tjenester), fordelt på ulike mottakergrupper. Tabellen viser gjeldende budsjett, brukte midler, tilgjengelige midler og kontantbeløp for hver kategori. Totalsummen for prosjektet er kr 422 000, hvorav kr 420 940 er benyttet, og kr 1 060 gjenstår til disposisjon.

Konto/prosjekt	Prosjekt	Gjeldende budsjett	Beløp	Til disp.	Kontantbeløp
Arbeidsgiveravgift	2NV061	-	8 237	- 8 237	8 237
Kjøp av andre fremmede tjenester	2NV061	422 000	381 575,75	40 424	381 576
Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	2NV061	-	29 899	- 29 899	29 899
Diettutgifter, oppgavepliktig	2NV061	-	1 228	- 1 228	1 228
Sum		422 000	420 940	1 060	420 940

- Flytting til mindre rovviltutsatte områder
 - o I flere år har enkelte besetninger fra rovviltutsatte områder flyttet til mindre utsatte områder. Det er jevnlig dialog mellom SF og disse beitebrukerne, og tilbakemeldingene er gode.
- Rovviltavvisende gjerdet i Trysil kommune
 - o Siste besetning fra Flendalen beitelag har flyttet besetningen til Tynset beitelag, dermed har det rovviltavvisende gjerdet i Trysil kommune stått tomt beitesesongen 2024. Etter dialog mellom SF, kommunen og beitelaget viderefører vi prosjektet ytterligere ett år. Samtidig planlegges det for at det kan bli aktuelt å avslutte prosjektet og fjerne gjerdet.
- Bruk av elektronisk overvåking som avklarer tapsforhold i Ringsaker beitelag

Tiltak som er gjennomført innenfor rovviltprioritert område:

- Ekstraordinært tilsyn (i forbindelse med ulveangrep innenfor det rovviltavvisende gjerdet til Finnskogen beitelag i Grue)
- Tilskudd til flytting av dyr til mindre rovdyrutsatte områder,
- Rovviltavvisende gjerder (inkludert de store inngjerdete utmarksområdene i Trysil og Grue)
- Hjemmebeite
- Konfliktdempende tiltak
- Fellingsvederlag (ulveangrep innenfor det rovviltavvisende gjerdet til Finnskogen beitelag i Grue)
- FoU og evaluering

Tiltak som er gjennomført i beiteprioritert område:

- Ekstraordinært tilsyn
- Forberedt tidlig sanking
- Utvidet tilsyn i kombinasjon med tidlig sanking
- Hjemmebeite (gjennomføres i to beiteområder- Lauvdalen beitelag og Hanestadkjølen beitelag)
- Gjerding
- Tekniske tiltak (radiobjeller)
- Konfliktdempende tiltak
- Fellingsvederlag
- Forebyggende tiltak i reindriften
- FoU og evaluering

Status forvaltningsplan

Forvaltningsplan for rovvilt og samfunn i region 5 ble vedtatt i desember 2022, men prosessen med å revidere forvaltningsplanen startet allerede november 2020. Planen for publisert på nettsiden til rovviltnemnda i sin helhet, og sammen med forvaltningsplanen ligger også uttalelsen fra Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet til planen. Forrige forvaltningsplan ble vedtatt i 2014. Rovviltnemnda i region 5 har ikke planer for ny rullering av forvaltningsplan i 2025.

Annen informasjon og annet relevant arbeid

Møteaktivitet

Nemnda hadde konstituerende oppnevning av nemnda den 16. februar. På nemndsmøtet i mars hadde sekretariatet felles opplæring av rovviltnemnda i region 3 og 5. Totalt har rovviltnemnda i region 5 gjennomført 6 ordinære nemndsmøter i 2024, samt 5 fellesmøter med region 4. På noen av nemndsmøtene har Statens naturoppsyn deltatt og orientert om status for bestandsregistrering. På fellesmøte i mai fikk nemndene orientering av Barbara Zimmermann v/Høgskolen i Innlandet om bestandsstatus og utvikling for ulv, samt orientering omkring ulv- elgjakt konflikten. Klima- og miljødepartementet har deltatt på fellesmøte med region 4 for å orientere nemndene om hjemmelsgrunnlaget for lisensfelling av ulv, samt forvaltnings- og rettspraksis. Miljødirektoratet har også deltatt på fellesmøte.

Leder i rovviltnemnda region 3, Aud Hove inviterte lederne i rovviltnemndene i region 5 og 6 til et fysisk samhandlingsmøte om forvaltning av jerv i regionene på Hjerkin 3. oktober. På møtet deltok lederne i rovviltnemnda for region 3 og 6, og Joakim Ekseth var stedfortreder for leder i

Rovviltnemnda i region 5

region 5. Temaet for møtet var felles forvaltningsutfordringer for jerv. Det ble holdt et innlegg om forskning på jerv v/Jenny Mattisson, NINA, samt en orientering om FKT- prosjektet i Nord-Gudbrandsdalen v/Kari Hånsnar, Skjåk kommune. Det ble åpnet for diskusjon og drøfting av relevante forvaltningsutfordringer knyttet til jerv i regionene. Nemndslederne kom frem til at det er ønske om et felles møte i starten av 2025 med verneorganisasjonene for å ha en åpen dialog og felles kommunikasjon fra de ulike nemndene.

Sekretariatet i region 4 og 5 samarbeider om lisensfelling ulv innenfor og utenfor ulvesona. I 2024 hadde region 4 hovedansvaret for innkallinger, saksfremlegg, protokoller, vedtaksbrev og klagebehandling. Dette samarbeidet ønsker sekretariatet å videreføre, så i 2025 er det sekretariatet i region 5 som har hovedansvaret for lisensfelling ulv.

Interkommunalt arbeid om skadefelling

Interkommunalt samarbeid om skadefellingsarbeidet har vært en viktig satsing i region 5 i flere år, og det har vært prosjekter både i Nord-Østerdalen og på Hedmarken. I 2024 fikk disse interkommunale lagene støtte til arbeidet fra midlene som er avsatt til kommunalt skadefellingsarbeid.

Rovdyravvisende gjerde i Flendalen

Rovdyravvisende gjerde i Flendalen har vært diskutert i 2024. I beitesesongen 2024 har det ikke vært beitedyr innenfor gjerdet. Statsforvalteren har vært på befaring og det er en pågående dialog for videre framdrift. Etter dialog mellom SF, kommunen og beitelaget viderefører vi prosjektet ytterligere ett år. Samtidig planlegges det for at det kan bli aktuelt å avslutte prosjektet og fjerne gjerdet.

Rovviltnemndenes vurderinger av egen måloppnåelse og eventuelle behov for justeringer i deres regionale forvaltning for styrket måloppnåelse.

Den todelte målsettingen

Bestandsmål

for ulv, bjørn og gaupe er rovviltnemnden tilfreds med måloppnåelsen.

Når det gjelder jerv er nemndas medlemmer urolig for at man ligger for høyt, og har gjort dette i lang tid. For region 5 er bestandsmålet 5 ynglinger, gjennomsnitt siste 3 år er 12 ynglinger. Nemnda vil også påpeke at for jerv ligger man også godt over de nasjonale målene for bestanden på jerv.

Nemda påpeker at man mener at bestandsmål også har selvstendig verdi utover skadepotensiale. Bestandsmål skal gi både forutsigbarhet og tilslutning til forvaltningen av de store rovdyrene.

Videre så er det slik at selv om man nå har mange ynglinger i ulvesonen, og at etablering av jerv i den sonen, isolert sett gir et lavt skadepotensiale, så vil en økning i denne sonen også gi utvandring av jerv fra sonen. Dette var bakgrunnen for at nemda mente det ville være riktig å også ta ut 10 individ innenfor denne sonen. Dette mener fortsatt nemda at man bør gjøre.

Tap av beitedyr

De siste 10 årene har antall beitedyr gått betydelig ned, dessverre så ser vi nå en svakt stigende tapsprosent de siste årene.

Den todelte målsettingen er basert på behovet for å produsere mat og ivareta rovdyr.

Stortinget har nylig vedtatt en økning i selvforsyning fra 40% til 50% innen 2030.

Innlandet som omfatter både rovviltnemd 3 og 5 står for nær 30% av landet totale matproduksjon. Den samme regionen har også de største ressursene for utmarksbeite. Det er avgjørende at vi evner å ivareta dyrevelferden til beitedyr samtidig som vi evner å ivareta rovdyrene.

Hvis nemda skal bidra til å få disse målsettingen til å henge sammen framover krever det en effektiv forvaltning.

Forebyggende tiltak

a) Bestandsregistrering – registrering av ynglinger og DNA

Rovviltnemnda mener at det er viktig å både fortsette med å registrere ynglinger og å innhente prøver til DNA-registrering av våre rovdyr.

Særlig Jerv ser vi utfordringer med å ikke følge opp dette arbeidet. Aktiviteten og tilstedeværelsen som følger med hi-registrering er viktig for å kunne innhente tilstrekkelig med DNA-materiale. Det er strenge krav for å få godkjent en yngling, og særlig fordi vi ligger høyt over bestandsmål, og hvor deler av beitenæringen ikke kjenner seg igjen i det bildet som tegnes av ynglende jerv må dette arbeidet fortsette.

b) Havørn og kongeørn

Forvaltning av havørn og kongeørn bør komme i gang snarest for å redusere tap på utmarksbeite til beitenæringa og tamreindriften.

c) Reindrift

For den sørsamiske reindriften, Svahken sijte, utgjør rovdyr som jerv, ulv, bjørn, gaupe og ørn en stadig større trussel for reindriften. Dette skyldes både økte rovdyrbestander og utfordringer knyttet til effektiv forvaltning, og at reindriften er på utmarksbeite 12 måneder i året. Reindriften er spesielt sårbar under kalvingstiden, da de nyfødte kalvene og reinsdyrene er et lett bytte for rovdyrene. Kalvende simler og nyfødte kalver har ingen mulighet til å komme seg unna rovdyrene i kalvingstiden. I tillegg til direkte tap, fører rovdyrangrep til stress, jaging av rein, som forringer nødvendig beite-ro og næringsopptak. Dette reduserer dyrenes kondisjon, evne til å overleve, og sprer i tillegg rein som vanskeliggjør samling til de ulike årstider, samt at rein kommer på avveie.

Utarbeidelse at tiltaks -og handlingsplaner i samsvar med Stortingets beskyttelse av sør-samisk reindrift er helt nødvendig, og en forenklet forvaltningsstruktur. Samisk tamreindrift er den viktigste kulturbæreren i området, og det er et ansvar å sikre den.

d) Bestandsmål også i forvaltningsområde for jerv

Miljøverndepartementet har opphevet nemndas vedtak om å ta ut jerv i forvaltningsområde for jerv, med vurdering om at det ikke er hjemmel etter Nml § 18c. Det er nå flere ynglinger i forvaltningsområdet enn Stortingets vedtatte bestandsmål. Nemnda mener det vil være av nasjonal interesse å forvalte etter Stortingets vedtatte rovviltforlik og vedtatte bestandsmål for jerv. Nml § 18 c vil da være aktuell. Hvordan skal nemnda nå komme ned på bestandsmålet for jerv? Vi har også forskning som sier at jerven forflytter seg over større avstander, dette gjelder begge kjønn. Det er kort vei fra forvaltningsområdet og til beiteprioriterte områder både nordover og vestover.

e) Buffersone mellom forvaltningsområdet for ulv og tamreinområder

Rovdyrforvaltning av ulv foregår i rettssystemet. Forvaltning av ulv, både innenfor og utenfor ulvesonen, er avklart og godkjent av høyesterett. Det er også avklart i EUs lovverk og EU-domstolen om at finsk ulvejakt er lov under visse vilkår. Det er en uheldig forvaltningsutvikling hvis domstolsbehandling nå skal begrense lisensfellingsperioder når alt er avklart.

Revir utenfor ulvesonen i nord, eller avkom utenfor ulvesonen i nord, kan vurderes ifølge forvaltningen. Vurderingen her er ikke i samsvar med Stortingets vedtatte ulvesone. Det vil heller ikke være i samsvar med å sikre sør-samisk reindrift hvis ulv kan få avkom utenfor ulvesona tett opp til sør-samiske tamreinområder. Det må søkes å få til en størst mulig buffersone mellom forvaltningsområdet for ulv og tamrein. Ulvesona er bestemt av Stortinget og skal forvaltes deretter.

FTK- midler

Nemnda har diskutert et behov for å se på fordelingen i forbindelsen med budsjettet 2025. Men det er også et behov for tilføring av flere midler for å dempe konflikter. Særlig er det et behov for å avlaste de beitebrukerne som opplever spesifikke større angrep. Kompensering av økonomisk karakter for særlig arbeidsbelastninger, men også teknologiske hjelpemidler som for eksempel GPS-verktøy, kan bidra vesentlig.

Styrings- og dialogmøter

Rovviltnemnda i region 5, er positive til å skrive en årsrapport for hver enkelt rovviltnemnd som utgangspunkt for styringsdialog. Samtidig mener vi at det er avgjørende for å sikre en helhetlig og god forvaltning av rovvilt på tvers av regionene at vi også har de årlige styrings- og dialogmøtene der Landbruks- og matdepartementet (LMD), Miljødirektoratet, Statens naturoppsyn, Landbruksdirektoratet, Mattilsynet og Rovdata deltar.

Rovviltnemdene har tidligere gitt innspill og vært tydelige på at vi ønsker at også LMD og Landbruksdirektoratet skal delta når vi drøfter og har dialog om rovviltforvaltningen.

Rovviltnemnda mener også at det er bra om konsultasjonsordningen mellom Utmarkskommunenes sammenslutning (USS) og Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet og Miljø- og Landbruksdirektoratet fortsetter i den formen den var etablert i 2018 som konfliktdempende tiltak med basis i dialog med teoretisk og erfaringsbasert kunnskapsutveksling mellom berørte lokalsamfunn, politisk ledelse og forvaltning